

Dag (en nacht) van het Woord

Bijbelse verdieping en inspiratie

Zoals u op de vorige pagina kon lezen, vraagt paus Franciscus dat de lokale kerken een dag zouden inrichten waarin het Woord van God centraal staat. Idealiter belijden we de liefde voor de Bijbel niet slechts voor één (zon)dag, maar blijvend. Het woord van God dient centraal te staan dag én nacht, zoals de dichter van Psalm 1 zingt. In de Hanswijkbasiliek in Mechelen wordt op de eerste zondag van de advent bijzondere aandacht gegeven aan het Marcusevangelie. Dat komt gedurende het zogenaamde B-jaar op de evangelische leestafel te liggen. Een model ter inspiratie.

PSALM 1

Volgens een woord van Luther zijn de Psalmen de Bijbel in miniatuur. Zo zet de eerste psalm de toon voor de hele Bijbel. Het is de tempeldeur waarlangs je in Gods woord binnentreedt. De wet van de Heer of de Thora staat in het midden. Door zich hierin eindeloos te verdiepen wordt ons leven op God gericht.

De kwaaddoeners, zondaars en spotters

Afgaande op het eerste vers zijn drie soorten mensen te mijden. 'Degenen die kwaad doen' houden zich niet aan de ethische regels. Ze zijn 'goddeloos', zoals Vondel vertaalde. Doordat ze God noch gebod kennen loopt hun weg dood. Wellicht zijn er maar weinigen die echt kiezen om kwaad te doen, in elk geval mag de mens niet meegaan in hun beraad. De 'zondaars' zijn niet zo gemeen. Ze handelen niet altijd met voorbedachten rade, veelal uit onverschilligheid en onwetendheid. Goed of slecht is voor hen niet duidelijk. Het is het beste voor de mens zoveel mogelijk hun pad te vermijden en niet te blijven

Psalm 1

- 1 Gelukkig de mens die niet meegaat met wie kwaad doen, die de weg van zondaars niet betreedt, bij spotters niet aan tafel zit,
- 2 maar vreugde vindt in de wet van de Heer en zich verdiept in zijn wet, dag en nacht.
- 3 Hij zal zijn als een boom, geplant aan stromend water. Op tijd draagt hij vrucht, zijn bladeren verdorren niet. Alles wat hij doet komt tot bloei.
- 4 Zo niet de wettelozen! Zij zijn als kaf dat verwaait in de wind.
- 5 Wettelozen houden niet stand waar recht heerst, zondaars niet in de kring van de rechtvaardigen.
- 6 De Heer beschermt de weg van de rechtvaardigen, de weg van de wettelozen loopt dood.

(Psalm 1,1-6 | nieuwe bijbelvertaling)

staan op hun weg. De schampere 'spotters' zijn de grootste groep. Zij zijn niet onwetend, maar vinden terugvallen op het Woord van God niet meer van deze tijd. De spotters zondigen vooral met hun mond. Hoewel ze haast niet te mijden zijn, gaat de mens best niet bij hen aan tafel zitten.

In de drievoudige oproep om niet 'mee te gaan' of te 'blijven staan' of te 'gaan zitten' schuilt een climax. Meegaan is vluchtiger dan stilstaan, terwijl zitten verbondenheid suggereert. Daarom is de derde groep de grootste valkuil om niet te kiezen voor de wet van de Heer.

De wet van de HEER

De psalmist roept op te durven kiezen voor het goede (vers 2). Geluk is te vinden in de verdieping van het Woord van God om van daaruit een brug te slaan naar het leven. In de verdieping van de Thora klinken de eeuwenoude woorden als nieuw en wordt de traditie verder geschreven. Wie deze weg aandurft is als een boom die vanuit droge grond herplant wordt aan stromend water. Al wat hij doet zal deze mens gelukken! Hij zal op tijd zijn vruchten geven en zijn blad zal niet verwelken (vers 3).

Bij de overhandiging van de wet aan Israël zegt Mozes tot het volk dat ze deze geboden in hun hart moeten prenten (cfr. Dt 6, 6). Na zijn dood krijgt opvolger Jozua van de HEER de raad nooit op te houden in het wetboek te lezen. Hij moet het dag en nacht in gedachten houden en alles wat daarin geschreven staat nauwkeurig volbrengen. Dan zal hij voorspoed en geluk hebben in alles wat hij doet (cfr. Joz 1, 8-9). De Thora volbrengen is handelen vanuit het hart. De gerechtigheid van de daad wordt bevestigd door een onophoudelijke verdieping in de wet van de HEER, terwijl de Thora zelf bekrachtigd wordt door het doen van gerechtigheid.

Twee wegen

De Thora is de weg die de mens kan kiezen. 'Wee de zondaar die twee wegen bewandelt!', waarschuwt Jezus Sirach (cfr. Sir 2, 12). Ook Jezus heeft het over twee wegen: 'Breed is de weg die naar de ondergang leidt [...]; smal is de weg die naar het leven leidt' (cfr. Mt 7, 13-14). Langs de wijde poort die toegang heeft tot de brede weg gaan vele mensen. Slechts weinig mensen vinden de nauwe poort van de smalle weg.

Marcus van Loopik: Psalm 1

Op weg gaan, dat doen ook de wettelozen. Alleen gaan ze de verkeerde kant op. Ze cirkelen doeleloos in hetzelfde kringetje. Uiteindelijk loopt hun weg dood en gaan ze verloren, terwijl de HEER de weg van de rechtvaardigen beschermt. De mens van de weg loopt zichzelf niet voorbij en gaat de goede kant op. Hij is tegelijk ook standvastig, stevig geworteld in de grond en gevoed door het stromende water van de Thora. Niet zo gaat het de kwaaddoeners, zondaars en spotters. Waar ze ook gaan, staan of zitten: ze zijn als kaf dat de wind wegblaast.

MARCUS

Helemaal en luidop

Op de eerste zondag van de advent en Dag van het Woord komt in de Hanswijkbasiliek in Mechelen het evangelie van Marcus centraal te staan. Niet één of enkele lezingen, maar het volledige boek. Marcus vertelt zijn verhaal met zo een vaart dat als het ware vraagt om in één ruk gelezen te worden. En waarom niet luidop? Bijbelgeleerden suggereren dat het boek oorspronkelijk

bestemd was om voor te lezen in de doopliturgie van de paasnacht.

Om Marcus helemaal en luidop te lezen wordt op zoek gegaan naar twaalf voorlezers: vier notoire lezers – BV's zeg maar – vier studenten van de afdeling Woord van het conservatorium en vier lezers uit de eigen geloofsgemeenschap. Afwisselend met een streepje harpmuziek zullen zij voorlezen uit 'het goede nieuws over Jezus Christus, de Zoon van God' (cfr. Mc 1, 1). De integrale Marcuslezing heeft plaats in de basiliek van Onze-Lieve-Vrouw van Hanswijk op **zondag 3 december om 15 uur**.

Terzelfdertijd loopt in de Hanswijkbasiliek de tentoonstelling 'Woorden die uit de hemel vallen'. Een selectie van gekalligrafeerde banderollen, met onder meer teksten uit de Bijbel, ontworpen door 'De Anglaisevrienden', een kalligrafische vereniging uit Zwijndrecht, zullen de witte basiliek kleuren van zaterdag 2 december tot en met zondag 7 januari 2018.

Luc Devisscher
luc.devisscher@ccv.be